

rette Resultat ud. Jeg skjønner nemlig ikke rettere end, at naar Vædringsforslaget under Nr. 11 vedtages, bliver derved en Betegnelse forandret, som man betegner i Nr 12 stemmer ud igjen. Dette havde jeg rettet i det Underædringsforslag, som jeg havde stillet under Nr. 2, men da det er taget tilbage, vil jeg blot tillade mig at gjøre opmærksom derpaa. Det medfører, som bemærket, ikke noget videre Ulempe ved at vedtage Vædringsforslaget under Nr. 12. — Hvad Vædringsforslaget under Nr. 13 angaar, da er dette jo noget lemældigere ligeveifor mulige Konflikter end Ræjteringsforslaget. Jeg tror, det maa erkjendes, at en Del af de Grædringer, som ere blevne gjorte imod Lovforslaget, saaledes som det forelæa, ville findes at være hævede ved dette Vædringsforslag. Det er vel muligt, at det ærede 2det Medlem for 9de Kreds (Estrup) kan have Ret i, at der kan pilles nogle enkelte Tilfælde frem endnu, der maaffe efter den tidligere Lovgivning eller i alt Fald den tidligere Praxis ikke være forbudne. Men det maa være mig tilladt herved at gjøre en almindelig Bemærkning, og det er den, at den hidtilværende Fæstelovgivning i en paaafaldende Grad har været sporadisk, fordi den har hvilet paa et Grundlag, der gjorde en sammenhængende Lovgivning i saa Henseende uundvædig, nemlig det hele patriarkalske Forhold og den hele Tilstand paa Godserne, der ikke gjorde Forskrifter af den Bessæffethed nødvendige. Disse Forhold ere jo imidlertid nu forvundne. Det er selvfølgelig ikke mit Tanke at sige, at dette er Godseiernes Skyld. Det er ligefrem af den Slags Ting, som ikke have kunnet fastholdes. Men Konsekvensen maa da ikke blive den, som det synes, at det ærede 2det Medlem for 9de Kreds vil fastholde, at fuldstændig Frihed indtræder, men Konsekvensen maa være den, at man maa finde sig i at modtage Retsregler i Stedet for de hidtilværende konventionelle Regler. Smidlertid holder jeg mig overbevist om, at Udvalgets Flertal, og jeg skal i alt Fald svare for mig selv, vil være villigt til at tage alt det Hensyn til ethvert Forslag, som det nævnte ærede Medlem maatte ville fremkomme med, og som det er muligt at tage imod uden at opgive det Tanke, som ligger i

selve Lovforslaget, og som ogsaa for saa vidt er adopteret af selve det ærede Mindretal, kun at dets Forslag begrænder sig til at gjælde alene for Fremtiden. For saa vidt det nævnte ærede Medlem ikke vil fremkomme med Forslag i sit eget Navn, skulde jeg dog ønske, at han i alt Fald vilde underhandle med os derom.

Naar alle Andre ikke ønske at tale videre om Lovforslagets § 7, saa veed jeg ikke, hvorfor jeg skulde tale om den. Jeg skal derfor kun sige, at jeg mener, at den angaar et Forhold, der staar saa langt tilbage for Fæsteforholdet, og som i det Hele taget muliggjør saa mange Tvivlsmaal og Trakasserier, om jeg saa maa sige, mellem Parterne, at jeg ikke anser det for at være et Forhold, der i og for sig er værd at holde paa. Og, naar jeg haade i forrige og i denne Samling har foreslaaet, at det skal falde bort, da har jeg derhos vedkjendt mig, at Grunden dertil ogsaa var den, at Forholdet af en Del Godseiere benyttedes som et Middel til derigjennem at unddrage sig Konsekvenserne af Loven af 19de Februar 1861.

Med Hensyn til § 8 maa jeg tilføaa, at jeg havde troet, at den Forandring i samme, som under Nr. 15 er foreslaaet af Udvalgets Flertal, vilde have fuldstgjort det ærede Medlem for 9de Kreds (Estrup). Det forekommer mig, at dette Forslag er korrektere end Ræjteringsforslaget, skjøndt jeg slet ikke kan indrømme, at der, set med en lille Smule Velvillie paa Eagen, kunde reises nogen egentlig alvorlig Indvending imod Forstaaelsen af Ræjteringsforslagets § 8. Men, skulle vi endelig til at kritisere hvert enkelt Ord meget skarpt, saa erkjender jeg, som sagt, at den under Nr. 15 foreslaaede Redaktion er rigtigere end den, der er foreslaaet i selve Lovforslaget, og jeg skal derfor heller ikke vægre mig ved at tiltræde det nævnte Forslag. At Ordet „Egendomme“ i 3die og 8de Linie af § 8 er foreslaaet forandret til „Jordbrug“, tør jeg maaffe, uden at træde Flertallet for nær, sige er foranlediget af mig, og jeg ønsker at fremhæve dette for derigjennem at vise de ærede Herrer Godseiere i Salen, at Hensigten med mit Lovforslag paa ingen mulig Maade har været at